

DPN 6079

Title : पितृ तर्पण / Pitr̥ TARPANA

Run. No. 6770

Cat. No.

Micro. No.

Subject Ritual

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt.- New. / Maith.- New. / New.- Nep. /

Size in cms. 11'0 x 24'3

Folios / - 8 Lines (in a page) 7

Compl. / Incompl.

Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor पशुपतिमान पःमाय् Paśupati-

Date: NS / SS / VS / KS

Ruler / place main Pahmay

Script : New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material : palmleaf / paper / thyasaphu /

Condition : fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

*

* श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ तर्पणम्. ॐ अद्य हे त्यादि. अमुक गोत्राणां गोत्रस्य वा भार्वशो कोद्विष्ट आष्टौग
त्वेन नित्य तर्पणं गत्वेन वा श्रीपरमेश्वर प्रीतये ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

त. रा.

उपवीतं यत्सूत्रं प्रोक्तं ते दक्षिणे करे ३४ अंगुल्यपेतीथं दिवम् ४

१

श्रीगणेशाय नमः॥ अथ तर्पणम्. ॐ अद्य हेत्यादि. अमुकगोत्राणां गोत्रस्य वा पार्व
शोकोद्विष्टाद्वा गत्वेन नित्यतर्पणं गत्वेन वा श्रीपरमेश्वरप्रीतये देव
र्षिमनुष्यादिव्यपितृस्वपितॄणां तर्पणम् अहं करिष्ये. इति संकल्पः उपवी
ती प्राञ्जल्यः कुशपाणिर्देवै तीर्थवर्तिना कुशोदकेन. ॐ विश्वे देवाः स आ
गतशृणुताम इमं हवम्. एवं वर्हिर्निषीदत १ ॐ विश्वे देवाः शृणु
ते म० हवमेयेऽन्नक्षेय उपद्य विष्टये अग्निजिह्वाऽउत वायजत्रा
ऽआसद्याऽस्मिन्वहिर्षिमादय ध्वम्. इति मन्त्रद्वयं पठित्वा. ॐ बुद्ध्या

रामः

१

दयो देवा इहा गच्छन्तु. इति वृत्तं. ॐ बुद्ध्या तृप्यताम् १ ॐ विष्णुः २ ॐ रुद्रः ३ ॐ
प्रजापतिः ४ ॐ देवास्तृप्यताम्. ५ ॐ इन्द्रांसि. ६ ॐ वेदाः ७ ॐ ऋषयः ८ ॐ
पुराणाचार्याः ९ ॐ गंधर्वाः १० ॐ इतराचार्याः ११ ॐ सप्तत्सरः सावयवस्तृप्यता
म्. १२ ॐ देव्यस्तृप्यताम्. १३ ॐ अप्सरसः १४ ॐ देवानुगाः १५ ॐ नागाः १६ ॐ
सागराः १७ ॐ पर्वताः १८ ॐ सरितः १९ ॐ मनुष्याः २० ॐ यक्षाः २१ ॐ राक्षसांसि.
२२ ॐ पिशाचाः २३ ॐ सुपर्णाः २४ ॐ भूतानि २५ ॐ पशवः २६ ॐ वनस्प
तयः २७ ॐ ओषधयः २८ ॐ भूतग्रामचतुर्विधस्तृप्यताम्. २९ ॐ मरी

चिः ३० ॐ अत्रिः ३१ ॐ अद्रिगः ३२ ॐ पुलस्त्यः ३३ ॐ पुलहः ३४ ॐ क्रतुः ३५ ॐ प्रचे
 ताः ३६ ॐ वशिष्टः ३७ ॐ भृगुः ३८ ॐ नारदः ३९ ॥ ततो निवीती उदद्युवः का
 यतीर्थवर्तिना कुशेदकेनाञ्जलोतिरश्चः कुशान्धत्वा मनुष्यास्तर्पये
 त् ॐ मनकादयः सप्त मनुष्या इह गच्छन्ति हति सृन्तु ॐ मनकस्तृष्य
 ताम् २ ॐ मनन्दनः २२ ॐ मनातनः २३ ॐ कपिलः २४ ॐ आसुरिः २५ ॐ
 वोढुः २६ ॐ पंचशिरः २७ ॥ ततः प्राचीना वीती दक्षिणाभिमुखः पा
 तितवामजानुर्मोदितकुशतिलाञ्जलित्रयेन पितृतीर्थेन खड्गपात्रे

राम
२

णे च दिव्यपितृना वास्तवतर्पयेत् ॐ उशंतस्त्वानिधीमह्युशंतः समिधीमहि उशन्तु
 शतः आवहयितृरुविषेऽन्तवे १ ॐ आयन्तु नः पितरः सोम्या सोमि स्वात्ताः
 पथिभिर्देवयानैः अस्मिन् यन्ने स्वधया मदन्तो धिवुवन्तु ते वन्त्वस्मान् २
 शतिमंत्रद्वयं पठित्वा कव्यवाहनलाययो दिपितर इह गच्छन्तु इहतिष्ठ
 न्तु ॐ कव्यवाहनलस्तृष्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३१ ॐ सोमः
 ३२ ॐ यमः ३३ ॐ अर्यमा ३४ ॐ अग्निस्वात्तास्तृष्यन्तामिदं तिलोदकं
 तेभ्यः स्वधानमः ३५ ॐ सोमयाः ३६ ॐ वहिषदः ३७ ॐ यमाय नमः ३८

ॐ धर्मराजाय नमः ॥ ३६ ॐ मृत्यवे ३१० ॐ अन्नकाय ३११ ॐ वैवस्वताय ३१२
 ॐ कालाया नमः ॥ ३१३ ॐ सर्वभूतक्षयाय ३१४ ॐ ओदुम्बराय ३१५ ॐ द
 ध्राय ३१६ ॐ तिलाय ३१७ ॐ परमेष्ठिने ३१८ ॐ वृकोदराय ३१९ ॐ वि
 त्राय ३२० ॐ विष्णुभ्राय ३२१ तत आगच्छन्तु मे पितर इमानाहून्त्वयो
 ज्ञानीनिति पित्रो वाह्यतर्पयेत् ॐ उ दीरतामवरउत्परासउन्मध्य
 माः पितरः सोमसः असुयः इयुरेकाः सततास्ते नो वन्तु पितरेह्वेषु
 १ ॐ अद्येह गोत्रोऽस्मत्पिताः मुकशर्मावसुस्वरूपसृप्यतामिदंति

रामः

३

लोदकं तस्मै सुधा नमः प्रथमाञ्जलिं पित्रे दद्यात् ॐ अद्रिरसो नः पितरो नववाः अथ
 वर्णो भृगवः सोमसः तेषां वयं सुमती यज्ञिया नाम पिभेदु सोमनसे स्या
 मः २ अनेन मन्त्रेण पूर्ववद्वितीयाञ्जलिं पित्रे दद्यात् ॐ आयन्तु नः पितरः
 सोमसा सोमसिवाः पथिभिर्देवयानैः अस्मिन्यज्ञे स्वधयामदन्तोऽधि
 बुवन्तु तेऽवन्तु मानः ३ अनेन मन्त्रेण पूर्ववत्तृतीयाञ्जलिं पित्रे दद्यात् ॐ उ
 ज्ज्वहन्तीह मृतं च तस्य यः कीलालं परिश्रुतम् स्वधास्थतर्पयत मे पितरन्
 १ ॐ अद्येह मुकशर्मा गोत्रोऽस्मत्पितामहेऽमुकशर्मारुद्रस्वरूपसृप्यतामिदंति

त. ए.

४

लोदकं तस्मै स्वधा. इति पितामहाय प्रथमाञ्जलिम्. ॐ पितृभ्यः स्वधायिभ्यः
स्वधानमः पितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधानमः प्रपितामहेभ्यः स्वधायि
भ्यः स्वधानमः. अशन्नपितरोमीमदन्नपितरोतीतृपन्नपितरः पितरः शु
द्धध्वम्. २ अनेन मंत्रेण पितामहाय पूर्ववद्धितीयाञ्जलिं दद्यात्. ॐ ये
वेहपितरो ये च नेह याश्च विद्यया २॥ उच्यते प्रविद्य. त्वं वेत्थ यति ते जात
वेदस्वधाभिर्यज्ञक्षुः सुकृतं जुषस्व. ३ अनेन मंत्रेण पितामहाय पूर्ववद्धि
तीयाञ्जलिं दद्यात्. ॐ मधुवाताः ऋताय ते मधुश्चरन्ति सिन्धवः. माद्री

ए. म.

४

नः सन्नोषधीः १ ॐ अद्येहाऽमुकगोत्रोऽस्मत्प्रपितामहोऽमुकशर्माऽऽदित्यस्वरूपसृष्ट्यता
मिदं तिलोदकं तस्मै स्वधा. इति प्रपितामहाय प्रथमाञ्जलिं दद्यात्. ॐ मधुनक्तमं तोष
सोमधुमत्यार्थिवदं. रजः मधुद्यौरस्तु नः पिता. २ अनेन मंत्रेण प्रपितामहाय पूर्व
वद्धितीयाञ्जलिं दद्यात्. ॐ मधुमान्नो वनस्यतिर्मधुमा २॥ असुसूर्यः ॥ माद्रीर्गीवो
भवन्तु नः. ३ अनेन मंत्रेण प्रपितामहाय पूर्ववद्धितीयाञ्जलिं दद्यात्. ॐ नृथ्यध्वमिति
यिज्ञादिभ्योऽञ्जलिं त्रयं दद्यात्. आमावाजस्य प्रसवो जगम्या देमेद्या वा पृथिवी विश्व
स्ये. आमागन्ता पितरमातरा चामा सोमोऽमृतत्वेन गम्यात्. ॐ अद्येहाऽमुकगोत्राऽ

अद्येहाऽमुकगोत्राऽस्मन्माता अमुको देवि नमस्वरूपास्तु यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधा.

स्मयितामहीअमुकदेवीरुद्रस्वरूपातृप्यतामिदंतिलोदकंतस्मैस्वधा इतित्रिः ॐ अद्योहः मुक
 गोत्राः स्मययितामहीअमुकदेवी आदित्यस्वरूपातृप्यतामिदंतिलोदकंतस्मैस्वधा इतित्रिः
 अतृप्यध्वसु इतित्रिः ॐ नमोवः पितरोरसायनमोवः पितरः शोषायनमोवः पितरोजीवाय
 नमोवः पितरः स्वधायनमोवः पितरोद्यौरायनमोवः पितरोमन्यवेनमोवः पितरः पितरः
 नमोवः पितरः पितरोदत्तसतोवः पितरोदेवैतद्वः पितरोवासुः ॐ १ आवसुस्तं वयं यत्नं
 देवर्षि पितृमानवाः तृप्यन्तु पितरं सर्वे मातृमातामहृदयः मातृवशे मृता ये च पितृ
 वशे तथैव च गुरुत्वश्रुतं धनं ये चान्ये वांधवास्तुताः ॥ २ ॥ ते तु प्रिमखिलाया

गोत्राः स्मययितामहीअमुकदेवीरुद्रस्वरूपातृप्यतामिदंतिलोदकंतस्मैस्वधा ॥ गमः
 अतृप्यध्वसु इतित्रिः ॐ नमोवः पितरोरसायनमोवः पितरः शोषायनमोवः पितरोजीवाय
 नमोवः पितरः स्वधायनमोवः पितरोद्यौरायनमोवः पितरोमन्यवेनमोवः पितरः पितरः
 नमोवः पितरः पितरोदत्तसतोवः पितरोदेवैतद्वः पितरोवासुः ॐ १ आवसुस्तं वयं यत्नं
 देवर्षि पितृमानवाः तृप्यन्तु पितरं सर्वे मातृमातामहृदयः मातृवशे मृता ये च पितृ
 वशे तथैव च गुरुत्वश्रुतं धनं ये चान्ये वांधवास्तुताः ॥ २ ॥ ते तु प्रिमखिलाया

पातयेचास्मत्तोयकाक्षिराः ॥ देवासुरास्तथायक्षानागागन्धर्वाक्षसाः ॥ पिशाचाश्च
 स्तकाः सिद्धाः कुम्भाएडास्तरकरवगाः ॥ जलेचराभूमिचरावाय्याधाराश्च त्रैतवः
 ते सर्वे तृप्तिमायां तु मरुतेनासुनाखिला ॥ नरकेशुसमसेयातनासुचयेस्थिता
 तेषामाप्यायनायेतद्यतेसलिलं मया ॥ अतीतकुलकोटीनीसप्तदीपनिवा
 सिनाम् ॥ आवसुभुवनां लोकातीदमस्तुतिलोदकम् ॥ यत्र कचनसंस्थानीं शुभ
 बोपहतात्मनाम् ॥ इदमक्षय्यमेवास्तुमयादत्तंतिलोदकम् ॥ ततोवस्त्रनिष्पीडनीं
 येकेचास्मत्कुले जाताः ॥ अगोत्रिणो मताः ॥ तेनृप्यं तु मया दत्तं वस्त्रनिष्पीडनोदकेः

तर्पण
६

समीकृत्वा आचम्य हरिस्मरणां कर्तव्यम् ॥ ततः सूर्यार्घ्यः ॥ कर्मपात्रोपरि चंदनेन पद्मा
कारिविलिख्य पूर्वाभिमुखो भूत्वा चन्दनपुष्पाक्षततुल्यशीदल्लयवत्तल्लघुतार्घ्यपात्रं
गृहीत्वा अर्घ्यं दद्यात् ॥ तन्मैत्राणि ॥ ॐ नमो विवश्वते ब्रह्मन्भास्वते विश्वते जसे ॥ जगत्स
वित्रे ब्रुवये साक्षिणो कर्मदायिने ॥ सहिसूर्यसहस्रीशो ते जोरासे जगत्पते ॥ अनुक
पयसी भक्त्या गृहाराण्यर्घ्यं दिवाकरः ॥ इत्यर्घ्यं दत्वा तज्जले ब्रह्मादिदेवान्सीपूज्य ॥ ॐ
ब्रह्मयज्ञानं प्रवर्धयस्व सावित्रीमतः सुरुचो वैन आवः ॥ सवुष्मा उपमाः अस्पृष्टाः
शतशो निमशात् अविवाः ॥ ॐ ब्रह्मणे नमः ॥ इदं विष्णुर्विचमे ब्रह्मानिदं धेपदम्

राम
६

समूहस्य पाणि सुरेस्याह ॐ विष्णवे नमः ॥ नमस्ते रुद्रमन्यवः उतो त इव वेनमः ॥ वा
हुभ्यामुत ते नमः ॐ रुद्राय नमः ॥ ॐ आकृष्टे न राजसावर्त्तमानो निवेशयन्मृते मर्त्यञ्च
हिरण्येन सवितारयेना देवो याति भुवनानि पश्यन् ॐ सूर्याय नमः ॥ मित्रस्य चर्षणि
धृतो वो देवस्य सानसि ॥ सुधीचिर्वै अवस्तमम् ॐ मित्राय नमः ॥ इममेवरुणा शुधीरुव
मद्याचमय ॥ त्वामवस्य रश्मिर्के ॐ वरुणाय नमः ॥ इति सम्पूज्य ॥ ततः उपस्थानं कुर्यात्
ॐ अहमस्य केतवो विरश्म योजनारंजन भ्राजतो अग्नयो यथा ॥ उपयाम गृहीतो
सि सूर्या यत्वा भ्राजा यैष ते योनिः सूर्यो यत्वा भ्राजा य सूर्य भ्राजिष्ट भ्राजिष्ट स्य ते वै

स्वसिम्भाजिह्वेहस्मनुष्येषुभूयासम् ॥१॥ हृदयः सुविषयसुरक्षितसद्रोतावे
 दिषदतिथिर्दुशेणसत् ॥ नृषद्वरसदनसद्योमसदआगोजावतजाभदजा
 कर्तव्यरुत् ॥ इत्युपस्थानेकृत्वा ॥ ततः प्रदक्षिणीकृत्य ॥ ॐ प्राच्येदिशेनमः ॐ
 न्नायनमः ॥ ॐ आग्नेयेदिशेनमः ॐ अग्नयेनमः ॥ ॐ दक्षिणायेदिशेनमः ॐ
 यमायनमः ॥ ॐ निऋत्येदिशेनमः ॐ निऋतयेनमः ॥ ॐ प्रतिच्येदिशेनमः ॐ
 वरुणायनमः ॥ ॐ वायवेदिशेनमः ॐ वायवेनमः ॥ ॐ उदीयेदिशेनमः ॐ
 वेरायनमः ॥ ॐ ईशान्येदिशेनमः ॐ ईशानायनमः ॥ ॐ ऊर्ध्वेदिशेनमः ॐ

राम
७

ब्रह्मणेनमः ॥ ॐ अच्येदिशेनमः ॐ अनन्तायनमः ॥ ॐ दिग्भ्योनमः ॐ दिग्देवता
 भ्योनमः ॐ ब्रह्मणेनमः ॐ अग्नयेनमः ॐ पृथिव्येनमः ॐ औषधिभ्योनमः ॐ वाग्
 भ्योनमः ॐ वायवेनमः ॐ विष्णवेनमः ॐ महर्भ्योनमः ॐ अपापतयेनमः
 ॐ वरुणायनमः ॥ इति नमस्कृत्य ॥ ततः ॐ सर्ववर्षशापयशासैतन्नभिरगन्महिमन
 सासहस्रशिवेन ॥ त्वह्यसुदञ्चो विदधातुरायोनमाहुतचोयद्विलिप्तम् ॥ इति मे
 द्येनसजलकरद्वयेनमुखं सिस्यम् ॥ ॐ देवागानुविदोगातुर्वित्यागानुमित
 मनसस्पतद्रमन्देययज्ञं स्वाहावातेधाः ॥ इति विसृज्य तद्गाने सुचौ

तर्पण

८

देशेतिपेतरादितितर्पणविधिप्रमाणम् शुभम्॥ जलद्वारा न च मानविभक्त्यदा
र्थक्षेत्रलिखितमयात्र॥ तत्सर्वमेतत्परिशोधनीयौ कोपेन कुर्यात्स्वतुल्येन
ऊरुस्य॥ तत्त्वोत्तरम्माहाकार्येन त्वोष्ट्रगजकर्णकम्॥ पापघ्नं पार्वतिपुत्रं
नमामिगणेशाय कम्

गण

८